

Gazeta Transilvaniei.

Gazeta eșe de dore ori adevărată: Mercurea și Sâmbăta. Foile odată pe săptămână, adevărată Sâmbăta. Pretul loru este pe unu anu 10 f. m. c., pe diumatate anu 5 f.; car pentru terri străine 7 f. pe unu anu, și pe anul întregu 14 f. m. c. Se prenumera la tōte poștele imperiale, cum și la toți cunoscătorii nostri DD. corrispondenti. Pentru serie „petiu” se cera 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Scrierea de mană a Maiestatei Sale c. r. Apostolice, emisă catre L. M. C. de Kempf:

„Catra Locotenintele-Maresalu-Campestru, inspectore general de

țesd'armeria de Kempf.

„Eu în iutea și deplinita execuțare a esseleutei organizații a genșd'armeriei Mele, care în tōte partile Monarchiei, atât în privința conformei și energicei sale saptuirii, cat și în purtarea ei esterna. Ma multumită pe deplinu, recunosc ca problema, ce Ti se a increzădită Diale, se a rezolvită pe deplinu prin saptuosa Diale activitate, pentru care de argumentul al deplinei Mele recunoscinție astăzi te a Ti confisi ordinul Meu al coronei de feru clasa intea cu

execuțarea tacsei.

Schönbrunn in 22. Octobre 1852.

„Franciscu Iosifu, m. p.”

Maiestatea Sa c. r. Apostolica cu prénală résoluție din 13. Octobre a. c. Se a induratu pe fostul în servitul la ministeriu de finanțe consiliariu finanțiaru Iosifu Zauko al' denumi prégratiosu de primul consiliariu superior de finanțe la directiunea provinciale de finanțe a Transsilvaniei.

Nr. 20/c. III. Multiamire publică.

„Pre veneranda Domna Iuliana Mocioni de Foieni, condusa de cele mai temeinice motive în favoarea ajutoriului crescerei fetițelor române serace, condusa de amorea și zelul catra inaintarea fericirii și de iubirea crescineasca filantropica catra d'apropole, pelinga o adresa oñorifica cu datu 13/25. Sept. 1852 catra comitetul R.-F.-R. seti, presentata in 26/14. Octobre a. c. Nr. 2. III, a binevoitoi a spori fondul Reuniunei acesteia cu 100, una suta florini m. c., o data pentru totdeauna, și contingintele anuale al membrilor Reuniunei cu cate 30 f. m. c. pe dece anni venitori, după a caroru decurgere mai aproape să si renoi oblegamentul amasuratul impregiurărilor d'atunci.

Acestu documentu de liberalitate ne pune la chiera lumina și nobletia similitudinelor, ce le nutră de multu și le nutresce pentru națiune pene astadi veneranda aceasta Mama, — atât de binecuvintata în frontariul Mameloru de națiunea noastră — care, ca o Cornelia, se află în stare a ne areă în crescutii sei fiilor, spre servitul patriei și totu odată și al națiunii: o mustă de educatiune, celu mai preiosu al vietii Sale tesauru, peintru care astadi și secera renumescinția națiunii. — Pentru aceasta jertfa nobile și peintru influențarea ce o speram din aceasta faptă națională-filantropica intru îndemnarea d'a se sprijini cintul ajutoriu de crescere, se află Reuniunea oblegata și exprime în publicu, în devotamentul crescerii sessului frumosu mai seracu și deosebi în locul orfelinelor martirilor nostri, cele mai caldurăse simtiminte de multiemire, stima și veneratiune, luanusi indresueala a publica de documentu și pretiu D. Sale adresa cu datu in Pesta 13/25. Sept. 1852 in următoările:

„Prea Onorate Comitetu!

„Scapandu pucintel de impregiurările impedecatorie, ce me impreșura, mi ieau onore a respunde la mult stimata provocare ddu 20/2. a. c.

„Infiintarea Reuniunei semeilor române mi a cauzată indoita bucuria și placere: anteu, pentru scopul acestei întreprinderi e creștinu, național, santu! — adă, pentru ce din aceasta înfiintare

si den repede prolatuire a acestei întreprinderi — connoscui ponencat de mult sa destepătă semtiul național în mumele filor români, care pregjurare mi ē sigura garantia, che națiunea noastră nu va mai ieșe în acelu statu al amortirei, în care lancedi sute de ani, ei va propasi nesmititul contra fericire-si! —

„La complimentele ce-mi faceti în privinția filor mei, și pentru care ve multiemescu préformos, — atatu pot se ve incredintiescu, che voia, dorinția și tendinția mea a fost pururea — a crește din trenii astă barbati, precum credeti Dvostra che ar si fi. —

„Ce se tiene de acelu incredimentu a Dvostre catra mine, (pre care eu premult lu stimu) prin carele binevoiti ami oferi Protectoratul Reuniunei semeilor române, me temu che pe lângă debilitatile betranetiei mele, detorintele carrespunsatoare demnității acesté effектua de plin în stare nu voi fi, totusi voi adopera a confisi la marerul scopu alu Reuniunei noastre — după potentie-mi — cat mai mult; deocamdata rogn ca sese multiumeasca preonoratul Comitetu cu ofertul din partea personei mele — de 100 fl. m. c. ce depun acum, și 30 fl. m. c. ce me deoblegu a da pe totu anul in diece ani, după care timpu mi voi renoi oblegamentul ammessuratu impregiurărilor de atunci.” (Urmeadie subscríerea.)

Fia ca esemplul acestu nobile se deserveasca de indemnă și amăre la toti și la tōte, dela care asteapta atatu lipsa institutelor cătu și salvarea onorei naționale caldurăse ajutorie. —

Brasovu, 2. Noemvre 1852.

Comitetu R. F. R.

Brasovu, 2. Noemvre. Eri înainte de amédiadi se tienă aci serbatoresca deschidere a preturei c. r. provinciale în ființia de facie a tuturor branselor c. r., a magistratului, comunității centumvirile s. a. D. președinte de preitura Fridericu Kirchner desfășură într'o cuvintare inaugurală tōte folosite, care le apromite și le protinde marele acestu opu alu organizației dreptatei în tota Monarchia peste populatiunea întreaga, și acum și peste poporul Ardelean, care are a spera o administratia de dreptate ne partiu, energetică, și care foră privire la persona va sci sustiné dreptul vercarul. — In urma declară ca de astăzi în colo județele învechite au incetatu cu total ér cole noue se au activat. In finea solennității se tienă în biserica r. catolică unu Te deum la care luă parte tota adunantia.

Alalta eri so serbă cu mare solennitate în biserica evangeliica daci memoria reformatiunei de 300 anni ca o festivitate din cele mai alese. —

Eri sosi aici și al 4. batalion al c. r. regimentu de infanteria comite Nugent. Domnul general-major și bregadir comite Szedtitz esu cu o suita splendida înaintea trupei, care inca va remané aici în garnizoana.

Brasovu, 4. Novembre. Resultatul targului de tómna d'ai a fostu forte nemultiamitoriu. Se tacemu ca ploiosul tempu a retrazu pe o multime de omeni d'a frecuenta târgul, dar se mai vedé inca și o lipsă mare de bani, incatul messeriasii remasera astă data mai ne multumiti de catu ori și cand cu vendiarea manufacturelor sale.

Sibiu, 1. Noemvre. Serenitatea Sa Domnul gubernatorul mil. și civil Principe de Schwarzenberg Sa reîntorsu din calatoria inspectionale la Sibiu.

FOILETONUL.

Idee generale despre religione.
(Dupa Baudet.)

(Capetu.).

Acestu adeveru, fundamentul tōtei religiunii, strălucesc de tōte pările în Omuru, și mai alesu în allegoria Rogationilor, în carte a none a Iladei, unde Fenice se adoperă a împăca mânia lui Achille: „Allina-ti, fizice, acea mânia superba, imperiosa care te domnia; nu-ți side bine sa aibi o ânăma inflessibila, neinduplecata; dzeii mai puteni de cătu tene, și de natura mai excellente, dzeii visisi se indupleca. Temâia, rogationile ușilitate, libationile, sacrificiile intorcu mânia loru easonata de ver-ce offensione. Rogationile su fieile marelui Joue; cu tōte ea-su și hiope, și abia cuteza a si redică ochii, totu-si urmarescu de departe Inuria, dotata cu pirote, spre a repară rellele ce acesta a facut. Cine recepe cu respectu pre aceste fie alle lui Joue, pote si sicu că si elle audu cere-

rile lui, cându le invoca, le chiama în ajutoriu. Dara cându cine-va le a supperatu prin o aspră recusatione, atunci elle se ducu să caute pre-siul lui Săturu; atunci róga pre Joue, parintele loru, a puni pre cellu ce le a despretiatu, dandu-i de sòcia pre eruita Inuria.”

Istoria confirmă marturia cellui mai vechiu poetu, și rationea în unire cu consentimentulu genului omenescu ne demuștră că există unu Dzeu, autoriu și domnul supremul tuturor lucrurilor, carui-ă suntemu detori credentialia, supunere, inchinazione și amóre.

Critică certorū obiectioni. E învederatu că religionea tuturor popilor se nascu din ideia unui Dzeu creatoriu, care conserva și gubernă mundul; cu tōte acestea unii ateisti au cutezatu a învăță nici mo respectu către ratione, traditione și evidență, și a pretinde că religionea avu inceputul seu din temere și din necunoșcientia legislatori loru și preotilor. O atare assertione eade și pere de seni înaintea mintii cercetătorie.

Mai întâi, religionea nu s'a nascut din temere ce insuflă fenomenele spaimentose

alle naturei; căci de si e adeveratu că nesciutorii se spaimenta de aceste fenomene mai multu de cătu cunoscătorii, cu tōte acestea o assemene temere nu sú, nici nu e causa primaria a sentimentelor religioase. Cea mai vechia idolatria sú cultul astrelor, alii săorei adeca, alii lunei, si apoi alii elementelor; fiindu că presupune că tōte aceste sientie-su animale, si insisi filosofii, ca si populu, avea acésta credinția. Dara ce flagelle, ce relle cercara ómenii din partea astrelor? Nici unul; ci ei admirara strălucirea si meresulu loru regulariu, recunoscura servitiele ce le adducea: poetii le cântara în imnii loru, si nu le attribuia nici o data mină, nici reuata. Asă déra admirationea si recunoștinția mai multu de cătu temere inspiră ómenilor acestu cultu primariu. Asemene merge lucrul si cu elementele: elle-su de comunu binefacătorie, si raru vinu în statul spaimatosu de turburare; servescu spre conservație omului cu multu mai desu de cătu spăstricătorie lai. Reverentile, inchinăwile respectuoase ce direptă către Joue si Junone, domnii timpului si ai plouiei; cătra

Стареа пегоцівлаї австріак дп Торчіа ші тарчешті; каша фінансах сва паме de садигт австріачи
сърбіреа дасе жаілта.

Дисемпътатеа, каше се дъ авгулі дланітърій комер-
дівліи не вскак ші ое шаре, ші деоевіре дась дп
пърділе орієнтала вле Европі агіль, жалезіа пітерілор
европеа датра de аві рефресента, ліді ші шара пого-
ду стателор сале дп ші кв Торчіа. Дп тоте стателе ве-
дем, къ се пылікъ деспре тревіле ші житіндереа пегодів-
ліі садіділор сы дп орієнт воле таі фольштате date de-
кът алеле; се фах din партев губернатор ші інімірі неп-
трав лъдіреа спірітвліі житрепіндеі, се апроміт ва се ші
даа кончесіон; прівледі; се ордіненъ не капалвл конс-
лателор ші ал агенцілор комисіоне фенграа рідікареа пе-
челор че дланіоеск пегодівла, ші маі поі дп Австрія се жо-
сърчінеазъ ші камереле камеріале, ба дп інтересла во-
терділіи інтернаціонал дп Торчіа съ се фахъ жоcherkърі
кв житрепіреа маі твлтор пітері ма олзть сире о жо-
кордіреа компілъ дea пітіе цініе конкврінга кв камеріале
алтор пітері че аж маі квчіріт пегодівла Торчіе. Кв тоте
ачесте міністеріл de камеріал е пре падін твлдьтіт кв
ресльтату пегодівліі австріак, фахъ кв тревіле че ле фахъ
алте стате маі тілі ші маі дельртате de кът Австрія, пре-
квам: дп Белів; о Ельведів; о ріваль Аогаів ші дп
върділе орієнтала. дп естіс ал міністеріліи de камеріал
кътъ камереле камеріале ші інавстріале дп обжехтіл
ачеста дескіре дп „Корр. Австр.“ стареа пегодівліі жо-
вантін-австріак кв врітъроле чіре; „Дп авзл 1850“ жи-
портареа пегодівліі din Торчіа песте граніцъ ера дп пре-
гіе de 18,843,000 ф.; еспортареа не вскак дп Торчіа кв
чеха сіма 11,898,000 ф. — Камеріал кв Торчіа не шаре,
компітъндеск житрет камеріал портврілор маріе австріаче,
деде не авзл 1850 імпорт de 18 тіл, ші еспорт 20
тіл.; — дикът тоте тішкъріле пегодівліі австріак-леван-
тін не шаре ші вскак арътаръ сіма de 67 тіл. ф. дп ім-
порт ші еспорт. —

Кв тоте дисемпътатеа чіфрелор ачестора міністеріл
жі аратъ а са пемвідьтіре кв стареа пегоцівліі леван-
тін-австріак, фахъ кв пегоціл ч'л фахъ алате стате дп Тор-
чіа, din кавсь, кв пысъцівла Австріеа чеографікъ, комо-
дітатеа ші квпіштереа комівікъцівіе, веітътатеа кв Тор-
чіа ші фолосла din реільдівіле, каше сістав житре паді-
валітъділе рідіте житре сіне, претіод тп таі шаре аван-
тацив дп пегоціл левантін; кв продвітеле тарчешті, че
се житіртъ дп Австрія, п. е. продвітеле кріде, жи-
портате аіці пеітв тревінділе фаврікъцівілор, се квтъръ
шаре шаре памаі din a doa ші а треіа тъпъ, пріп зітре
маі сквто, de кът кънд ле ар траце пласа пегвітторескъ
нemіжлоіт, пріп фінії сі, фініндівши комисіонаріате,
содієтъді de агенці, каше кръческ тоте Торчіа ші жо-
жъск, ба съ квтіпере ма фада лоівлі кв предвъ ч'л ші
de жос, се житітіеезе крідітіл, се папъ ла кале акорділ,
съ житінде зе содієтъділе д'ачі деспре фелів, ввідіа,
квантітатеа ші пребівріле продвітелор ші барыші деспре
къттареа ші гвстіл д'аколо пептв фаврікателье ші про-
двітеле д'ачі, дноі квт о фах ачеаста Еглэзії, Франдезії,
Гречії, Ельведії пріп етавлісменте лор фідале, каше аж
квчіріт пегодівліі маі песте тоте Торчіа; квтъ пего-
дівліі не дп Европе се афль маі въртос дп тъпіле садіділор

пегвітторі din діверсе націоналітъці в кърор патріз пе-
тai e до Австрія, ші тревіле лор пегвітторешті адік пе-
ши болюс Австріе; ші каша ліпсе de етавлісменте de
пегодівла кврат паціонеа австріаче е песте тоте
жоікірів вътътіре ла оіл ш. а. — Дваа тоте ачесте
атіпсля естіс жоікіе: „Binderaea ачестор ліпсе ші скъ-
дері профінд тътътіре пз стъ дп пызераа губернілі, чі
до спірітіл de intrepindepe ші антівітатеа статълі пе-
гвіттореск ші indistrіял.“ дп врітъ се коміте жоікірії
ші деоевітіеі стървіпць а камерелор ба се стървіаскъ пріп
інфінгіареа де содієтъді а віндека скъзътътв ачеста.

De алъ парте, дноі рельдівіле пріміте діо Прінчі-
пател Moldavia, каша не за вътіле д'аколо се фах твлті
неажхіпсь, че житіедекъ пегодівла, губерніа постръ а есо-
перат о комисіоне тостекать каше ва аве жоікіпареа се
прівієзе, ші съ 'адептірете тоте авзвіріле din партев въ-
тілор. Каше тоте ле житіртъшіт памаі ма съ се жовілгъ
пласа постръ пегвіттореаскъ левантін деспре жоікіріеа
губернілі пептв d'a жжта пегоціл левантін кврат па-
ционал австріак. —

Mai adavцем дноі тавелеле статістіче, каше ші ал' чеп-
твіл съв дп дірекцівіеа поотръ статістіка адіністратівъ
а статълі, ші вртътіре date: дп Ardeal ne авзл 1850
предвъл търфіе жи-портате песте граніцъ маі въртос din
Торчіа фз: 3,645,629 ф.; еспорт: 2,843,835 ф.; венітв
жи-портіале ла жи-порт: 272,788 ф.; ла еспорт: 9,599 ф. —
дп Болгарія жи-портв: 4,565,183 ф.; еспортв: 3,229,190
ф. — Венітв жи-порт: 1,020,960 ф.; еспорт: 36,644 ф. —
дп Воібодіна, Бъват ші грабіца тілітаръ,
жи-портв: 7,369,549 ф.; есп. 1,573,825 ф.; вана 609,125
ф. de імпорт ші 5,229 de еспорт. — дп Кроадіа, Славо-
нія кв грабіца лор тіл. 3,555,446 ф. жи. ші 3,213,373 ф.
есп.; Венітв жи-портіале 257,105 ф. de жи-порт. ші 66,667
ф. de еспорт. —

— Такъ жи. міністеріл de камеріал, лъвід дп de а-
пропе коасідеръдівне греітіатеа аштерівте de кътъ гре-
тіатеа пегвіттореск левантін d'ачі, с'ар жи-портра рідіка din пе-
діче de ел жи-портате, чіфреле Ardealvіl дп пегоціл ле-
вантін австріак ар креште пегрешіт дп пропордівнеа жи-
леспірілор; ші пегоціл кв Торчіа, каше дп Ardeal се
афль, аша зікъод, маі тот дп тъпіле ромътілор, не жи-
спірітіл de intrepindepe, кв каше се поте лъвіда пегвітто-
ріл ромътв, ар аръта жи авантацив кв твлт маі дисем-
пътторів жи тавелеле статістіче. —

(Жоікіріеа діо кореспондінга „Din Бъват.“) Веіл аша
дле Кореспондінте. Ех січів кв ші Dta сіжті че ші поі
сіжтідім, памаі д'асъ Dzev, дар пз ші сътвріеа de пътъ
акті не а жжатат ші не поі жи-вътторії „каре діам авт
ші ді звем.“ Жи-вътторії пз портъ віна кв в зе авет кърді
сколаре, ші кв пз ам авт, пічі авет о сістемъ сколаръ
віне жи-вътторії; ші де ам ші фі авт, каша ві позтв ші
поте ві жи-вътторії кв фаміліе жоікірат а ламіна пе-
тв, кънд ел тревіе кв остеівела тъпелор сале а се хръні
de о парте, — еар de алта пре чіне ва ші ламіна? Пъ-
регії чеі declinії ai сколі, къчі ші памаі прівчі каше
втвль прітъвара ші тімна ма сколь къте о лъвъ твлт

Vulcanu si Vesta, conservatorii fociului, către
Neptunu, către riuri, ninfe de fontane, către
pamentul nutritoriu și Cerere; avea de obiectu
a le cere binefaceri, sau a le exprime recun-
noscentia cuvenita pentru celele recepute, și
nici o data a le impaca minia și a deplora
infortune. Binefacători, datatori de bunuri,
dii datorii honorum, erau epitele ordinarie
ce se dă dzeilor; ba încă se direpta că
fiecare în parte cu numele de pater, și că
fia-care dzea cu celu de mater: acestea nu
sunt semne de temere, nici de spaimă, nici de
frica. Ouoratu-sau eroii spaimentosi prin reu-
tatea lor mai multu de cătu cei ce au facut
servitie omenosă seminilorlor lor? „Déca esci
dzeu, zicea Scutii lui Alessandru, cauta să ne
facă bine, era na-sa ne despoi de cea-ă ce
possedemur.“ Acestu poplu, cu tota grossesca
și starea sa-cea incultă percepă, că attribu-
tulu propriu allu divinitatii e bunetatea, și că
ea inspiră amore, era nu temere și frica. In-
fine, serbatorieie și adunarile religiose alle
țimpurilor primarie la tôte nationile nu nu-
mai nu avea nimică luctuosu. intristatosu, ei
annuntia dincontra contentatione, confidentia

și letetia: unu ospetiu communu, musica, sal-
tatulu, și altele assemine au insocitu totu dé-
una cultulu divinu. Déca idolatria ar fi
inspirat în adeveru trestetia, dorore și frica,
poplui nu s'ară și legatul asia strinsu de diusa,
incătu numai cu mari difficultati se putura
deslipi și aduce la adeverata religione. —
Altu doilea, vederea fenomenelor naturei și
neconnoscintia adeveratelor cause, din care
se produc, au putut dă incepulu unei refe-
gioni false; dara sa ne ferim de a confunde
idéa unui Dzeu și a unei religioni în generé
că falsa application ce-a facutu acestor idee,
sentimentulu unei cause intelligenti, care
guberiu natura dupa legi rationale, cu eròrea
aceliora, cari presupunu măi multe cauze și
mai multi miscatori: eròrea nascuta din ne-
scientia năreala face enimica cu-o ieraritate
dictata cu cea mai mare neccessitate de ratione
și natura: în ceea ce este posibilă. — Către
Cătra acestea religione nu e nici opera
legislatoriilor, nici insellatoria preotilor: nu
putem căuta nici mecaru unu legislatori care
sa sia întridusse peatru întâia ora cuno-
scintia unui Dzeu la una poplu încă ateu.

Filosofii indianii marturisia că au receputu
de la Brâhamă, Confucius arăta, că repetia
numai lectionile vechilor inteleliți ai Sinei,
prin urmare nu se dede de autoriu religio-
nii Sinesitoru; Zoroastrie fictiona sistemă sa
spre a scôte pre Persi din idolatria, era nu
spre a-i viudica de ateismu; Moise invetia pre
Judani a se închîna Dženului parintilor lor,
Dženului lui Adamu și Noe, era nu unu dzeu
neconnoscicu. Machomede prelinse a reînnoi
religionea lui Abram și a lui Ismaele intre
Arabi, cari era parte idolatrii, parte Judani,
parte creștini; Pitagora nu se fatiga spre a
combate ateismulu, pentru că nu lu astă ni-
căre: Toti legislatori au recommandat în
adeveru religionea, i au datu o forma fissa;
si au fundat legile pre acela basă, dara
nu au fostu nici unulu creatoriul ei. E demu-
strat îndestullu prin acelle-asi rationi că re-
ligionea nu fă nici o data effectulu însellato-
rii preotilor; șiindu că e absurd a pre-
supune că au fostu preotii, cari su ministrii
religionei, înainte de ce fusse o religione
sacerdotiulu, preotia, senascul din religione,
era nu religione din sacerdotiu.

дбе, и юзъ нѣріодъ юзъ ютъ въ екonomia. Фактъ о дѣлѣ о адѣнанцъ до 29. Окт. пептръ de a се органіца юзъ систѣмъ скобъ дѣлъ спорѣтъ тѣпълѣвъ де актъ, тѣпъре- скъсъ кърдъ скобъ дѣлъ скобъ тѣпълѣвъ тѣпъріоръ амъсъ pare, фактъ рѣгълъ пептръ аврата фреквентаре а скобъ, юзъ атѣнчъ пе фѣкъпдѣсъ прогрессъ веди аве тѣпъ дрепгатенъ съ стрігаци асбора ловъдъторіор, саръ пе по- маи, къ артреви къ таре*); юзъ пимъ пе се атѣнчъ съ факъ чевъ дѣлъ интересъ паціоне, адекъ: тогъ чевреу юзъ пимъ фрѣштвадъ. Нои амъ пофти пре ачеа доріори де неамъ съвъ, съ віпъ пимъ въ апъ съвъ юзъ юзъ се юа пре синъ сарчина ловъдътореасъ юзъ апои съши лавинезъ неамъ дакъ погъ съвъ пѣрісія старе дѣлъ каре се афлакъ пънъ актъ скобъ; апои съ вазъ, кві ва демънда а адама пропчи ла скобъ, съ вазъ ліпселе скобъ, съ вазъ юзъ ла ва плоа дѣлъ скобъ, кві ліпшъ юзъ скобе сімъріора юзъ, — Десире тѣпъ ачесте дѣлъревадъ пре демънде ладъ юзъ зелосъ востръ мінептіоре азъ скобълор D. Константіо Йоановічъ, каре съвъ ліпшъ юзъ юзъ а стърпі тѣпъ ачесте, се дѣвъ тестіто- мівъ юзъ деспре харпічіа юзъ вѣна вѣй а востръ, каре пънъ актъ де симене пе съвъ таи ліпшъ дѣлъ консідѣрапе юзъ, де пе ловъдъга гавервадъ юзъ ачесте вѣрват, ера де треі орі ва- де ноі, де скобъле вострѣ Вѣнѣдіане, де роемъла пропъ- тіоре. Хѣрпічіа ловъдъторіор вінѣ юзъ дѣла ліпшъциареа маи таріор съи, апои пънъ ла вѣніреа ачесте апостол, чине азъ таи чѣрчетаг скобъле вострѣ, пе ліпшъ тогъ апъл, чи тѣкар за треізечі de ani? Фосгат де віпъ юзъ юзъ ачеста ловъдъторі? Нои ловъдъторі, ачеа че съмъ Dta актъ, амъ схімдіт о юзъ таи де тѣлт, че се поге ведеа юзъ дїнъ пїацівіра востръ датъ D. Инспекторе дѣлъ 6. Ноемв. а. 1851, юзъ те конвіце D. meo de сімдемінгеле вострѣ паціо- нале, пимъ се пюпетъ къ тодї тѣна ла ліпшъ юзъ ла аж- торію юзъ се не дескіді о кале юзъ съ пюпетъ таи пер- фекціона. дѣлъ чевъ че афлакъ дѣлъ ноі а пе тогъ дїпшъ.

Бѣнѣдіанъл ловъдъторі.

Темішора, 21. Окт. Де пънъ квітъ авзімъ дїнъ юзоръ север Mai. Са къ пропаітъ ресолюціоне дїнъ 5. але з. ю. а деман- дат, ка пептръ алецеревеа епіскопіоре де леcea ор. дїнъ Тѣ- шіора. Арад. Вершеві юзъ Бада съ се ціпъ въ сінодъ епіскопескъ дѣлъ Карловіцъ. Терпінъла сінодъ е охърѣтъ пе дѣлъ тїжлохъл ліпшъ юзъ Ноемвре. — De комі- капіе сінодай е денсміт Есч. Са D. Гаверваторію юзъ ю- дів. коміте Короліні.

(Съмъл спірітъ съ лавинезъ пе алегъторіи епіскопіоре лїеедіонадъ, ка дїпгъжії пічі гавервадъ, дар пічі паціонеа роемъль съ пе фіе ліпшълать, де пънъ квітъ, тѣрпізъ дїрере! о пънъді ачеста д'атътіа орі!!! —)

Вїела. Резлівоеа de a ажста вѣдѣвеле юзъ орфаві ю- здіоръ дѣлъ революціонеа грѣпідіарі меzo славі юзъ романі-

) Ка чінѣва съ се погъ дїпрента аре ліпшъ апъ къпоще де- фектелъ; а фомаска дефектеле е а кондіче ла дїпрентареа лоръ; апои, че е дрептъ, тїлдї дїнтрѣ ловъдъторії съгепешті ар. фі а се- маи сїржі, чел. пїцін кътъ пе дѣбъ треі юзъ дѣлъ, пе тїмозъ ва- кандіе, ка се штіе, квітъ се адънъ пропчи ла скобъ дїпдзачіндѣлъ бреле ловъдътврѣ къ таніера модернъ д'а ловъдъ. Дїпделеапта юзъ дїпдзачіндѣлъ та дїпгъжії юзъ де ачеста, ка аша пльділе челе тарі се аівъ реслатат пропорціонат къ споріл ловъдътврѣ.

R.

Se mai facut religiонii si alte obiectioni assemne putinu solide; dora siendu, ca su mai vie si se reproducu forte desu, nu le putem trece cu vedereia. Asia unui zicu ca Dzeu e forte superiora omului si ca prin urmare nu poate essiste nici una reporta intre creatura: Dzeu e infinitu, si omulu cumu atomu imperceptibil in simulu nemarginirei. Altii erai, ca religionea e folositoria populului, dora oine-niloru onestu e destulua conoscentia si sentimentulu detoriei. Diu aceste done obiectioni, antaia probenza ca ce o faru nu-si petransi de attributele paterni si huetasti; caci chiar pentru ca Dzeu e infinitu-mara, nu desprezia pre celu infinitu-micu. Cati pentru a doua obiectione, care presupune ca religionea e buna numai pentru cei bescuti si lipsiti de spiritu, se refuzaza de peinei. Cu totul Nu putem admite religiонea fara sa admitte in acell-asi tipu si rogationea. Cu totul acestea rogationea, zicu unui, e nefolositoria. Dzeu cunnoscere indigentiele noastre, si de alta parte decretelile selle-su irrevocabile; a te rogâ e a cere o infinita. Fara indointia Dzeu cunnoscere indigentiele noastre, data roga-

tionea nu ni se prescrie spre a face cunnoscute acelle indigentie lui Dzeu, ci spre a le cunnoscere insine; si care mediu pote si mai energicu spre a le senti si a le cunnoscere, de catu a le espune in presentia sa, si a-i offeri sentimentul profundu allu miserioloru nostre?

— Obiectionea fundata pre irrevocabilitatea scopurilor lui Dzeu nu e nici cumu mai valida. Spre a si consecenti acel-ai, cari lapeda rogalofonea, arn cauta sa renuntie si lucerarri: caci, daca totu e fatal si-qrevocabil, omulu in desertu lucerza, in desertu se misca: ce ea ce-i e prescrissu, i se va intempla. Dara vaza adoratorii acestei idee perdute, ca ea sa nu ne duca la trista stare, in care au cazutu de necesse toti favoritorii ei.

Atari sunt obiectionile de cari se attacă de communu religiонea: 1. teozu, cumu vedem, sofismate facile de restaurato. Assemne sunt si celle, ce attacă cultulu esterioru, si prin urmare elle nu potu essercita nici o influentia asupra spiritulor reflectorice profundi ca getatorie. —

(Universulu.)

дїші ложе за скобелеле.

Ліпшъ міністеріл дїн ловъдътврѣ рекомълдъ карта юзъ вѣкі (а Европе, Асії и Афріче) de Кіеперт, тїпърітъ дїн інстітута феографік din Ваймар, пептръ юзъпасиле Ліпперізлві.

Ачелаші ліпшъ міністеріл рекомълдъ пептръ юзъпасиле тїчі юзъ пептръ скобелеле реале елементеле de минералогії азъ D. Сімбод Феллбокер, тїпърітъ дїн Вїела 1852 да R. Рерольд, предбл 24 бр.

Cronicâ strâinâ.

Італія. Тїріп. Кавтъса рѣпторе дїн кѣлтіорія ла Англія юзъ Франца; ла Ліпшъ юзъ інітат de Ределе ла адішіцы. — Апітіціюеа ліптіоре а се конфішка пе сама статвлѣ ліпшъле неклєастічне се тогъ маи тїреште спре чеа маи таре пеплъчре а гавервадъ. „Risorgimento“ съ- тїеште къ ар треви дїн време юзъ тогъ енергія а се овле ставіль ла атарі дїпстърдівіи політіче: къчі ам- тїотреле пимъ ворокслѣ ва фі de тїлуктміт дакъ ва скъпа статвлѣ de пеіре. — Жїрвалъ „Voce del deserto“ юзъ ским- ват тївъла дїн „Voce della libertà“ юзъ дїпгъре колабора- торії сеі пітеръ юзъ пе Вїктор Хзго. — Се зіче къ фага- рї політічи се вор таі лъмѣрі парте при інтерпдівіе, парте при економіе.

Белців. Брїтвела. Кріса міністеріаль тогъ дї- резъ дїпшъ. Ліпчеркареа de a се дїпніега въ міністеріл лі- берале пе рееші D. de Брїккер, каре фі ліпшърчінат къ юзъпнреріа виї асояе de міністеріл, тїрсе ліпшътеріеа ла тїлна реіелі. Се кріде, къ ва ажніе ла къртъ пар- тїда католікъ, (ачі оптесъдіонаръ) чеа модератъ, пептръ речеле кіемъ ла сене пе D. de Theux.

„Indenendinga“ къпінде о штіре ddto 21. Септ. дїн Парамаріо, сав Гїана Оландэзъ, деспре фагъ юзъ певоро- чре а 12 вїноваді політічи, францозі, стръпвртаді пептръ Кайене. Ачестія „адвіті юзъ пънъ ла II de la mer“ отъръръ съ фагъ. La 8. Септ. пе ла тїлъл попудї, дїпшъ фі стража юзъл фі юкът вісітъдівна, тїрсе фількаре къ че въ кърпішібръ юзъ пїдінъ пънъ спре ачел пют аз- дермърѣлѣ de вїде ера съ фагъ. № departe de церквь сафла патръ барче angrate; съріръ дїл таре юзъ юзъ еевѣтіръ а шерце дїл пот пънъ ла варче, ка съ пайъ къ че съі тї- тїреськъ, детерь ла треі върчі кале пе таре, юзъ дїл а патра се дїпвъркъ. Фыръ картъ юзъ фыръ комісас дїп- тре челе таи тарі періквіл пілтіръ дїкобі юзъ дїкобі 4 зіліе дїптрєці дїл дїбо фесаферіт. Къод тїквръ пе лъпгъ іосел, тїквіреі, фыръ таре гоніді de о корабі францо- зеасъ че дїнє ачі стражь; дїсъ къ ажторъл вондї скъ- паръ юзъ de гїпеле ачестія. Тогъ аша пїціръ юзъ дїл ве- чі- пїтатеа inc. Сінамарп; дїсъ дїпшъ тїлт пекажъ ажвісеръ тїл фіе ла постъл Оландэзъ пїміт Брандвахт. De о кам- датъ Оландэзъ дїл ліпшъ de пїшті фагарі галеріані, дар дїпшъ че сїсеръ къ вїнъ септ командантеле Оландэзъ, каре юзъ ел-е францозъ de паштере, ле жолесні тогъ ажторъл посївер. Дїпшъ треі зіліе фыръ тїтіші ла Парамаріо. Вїгії сперѣзъ къ Оландэзъ пе і вор да дїпніо ла фран-

Ce este mai tare?

(Capetu.)

— Tare edar mortea, ânsa si de cat asta mai tare i iubirea; despre care scriis este: „jubirea copere multimea pechatelor.“ — „Cine nu iubesce, ramane in morte.“ — Asia dar, cel ce iubesce, si mortea o invinge. — Ce va folosi multimea banilor si averilor in diosa iudeciului?. Singur iubirea poate se ne man- tuiesca de morte. — Iubirea indulcesc in mor- tea, singur asta ne petrece spre un adeava- ratu etern repaos, asta asia ne inchide ochii, ca candva — cand Dumnedeu earasi ii va deschide, spre eterna vedere a maririi lui se ne tredimu. — V. P.

(Intielege iubirea crescineasca.)

— In lumea aceasta cei buni si cei rei sunt amestecati, si fiindca nici unul nici altul e de severitate buna seu rea; asia totudeuna e temere pentru unu si sperantia pentru altii.

дозі, Губернатор ле Фуго діві ачеаста; ет тутші съ, адредоць ші за авторітъділе енглескі ші Nopdamerikaner, саръ ші за авторітъділе енглескі ші Nopdamerikaner.

Лягте щіті 12 фециді свот 2 пропріетари de тоши, вп негодіторі din Паріс, юр чеіланді свот тештері de прін деспірдъшоте.

Англія. Лондон. Есте карактерістік центръ політика кавілеталів енглескі, къ о фоіз атът де локолінатъ въ ел кът есте „Морнінг Херальд“, локолтра челор таі твліе жірпale енглескі, іа не фадъ партідъ пентръ Л. Наполеон. Авторітатъ лії Л. Наполеон, зіче ъст жірпал, се жітєміеазъ не вазеле челе таі лецітіме ші таі цепене че пот фі дп Франца; жітєта алецере а лії de кътре попор ші вп шир de фант че ав тажтвіт Франца, о фак не ачеаста ка съ фі ка о пропріетате ші ка о креатръ а са. Редій чеі веі аі Франції въ с'аі вазат ве віште темеіврі таі лецітіме ші таі падіонале de кът Л. Наполеон, каре гісі Франца възвѣтъ до пръпастія чеа таі аджак, de вінд о рідікі ші о вісъ не о трéпть дп Европа, демпъ de падіонае чеа таі. **Ло** кътева ліпі de domnipe бывъ Л. Наполеон а адес індістрія, агрікультура ші негодівл Францеі ла о філоріре ка каре въ с'а таі възвѣт дп Франца. Кредітъ ші фінкредіре свот реставіліте, ші дп време че дъжділіе се жітєдінель, венітвіле статілі креск. Ачеаста есте Domіtorevіл не каре негодіторіл de місіонів „Тімес“ дп компаръ въ Domіtianus ші Тіверів. № вътл de вом зіче въ Тімес — штіе Domіnevez din че інрепес — ва въ пітереа съ дівръжбескі пе Англія ші Франца, ші съ ле факъ а се ліга de кап. Тімес лъдеште опініонеа, кът къ Л. Наполеон ар фі преврсіт а шерце пе вртеле вонів-съ, ші въ ачеаста продвиче дп літне о підкредіре, каре требвє съ аівъ вртъріле челе таі перівблосе, ші дп фіне съ къшіпне о декіръціоне de ръсювів фі вонтра Англії.

„Морнінг Кронік“, айт жірнал енглескі, фортр інімік лії Л. Наполеон, скріе, дніпъ коресвондинтелье съв din Паріс, жітє алтеле кътвъ дпгъ въопсілів тіністеріал дела 18. с'ар фі хотъжт, ка съ се дна воіз а се реалтъріа дп Франца імператорі Шапгарніер, Ламоріціер, Бедо ші Лефлі; къ декретъл дп прівінда аста есте съ есе дп Монітор джъ дп астъ септъмьръ. Ачеаст айт de градіз, де се ва дп фінда, ва продвиче чеа таі ввъл фінпресіоне дп попор ші аівте дп артать. Альтъ штіре пітма піділ фінпортантъ къпірісъ дп пітма фоіз есте: кътвъ додатъ дніпъ прокієтъдіоне жітєрівлі ка ма 40 de лецітімісті din чеа таі de франте свот съ ленде de веіе лор крідіоне політкъ, съ се джікіе ла пога сіре ръсърінд, ші съ се дебітаскі de селаторі; къ ачеастъ штіре ар фі продвіс о сен-съдівіе грозавъ дп тавъра прегендентіл дп Фрохедорф. Ачеаста въ е de некрізет, къчі, дела піблікъдіоне епісто леі din Венедія а контелі Шамборд, дп каре ел се де-кіаръ пентръ традіціоніле лівераре а ле лії Л. аі XVIII, лецітімісті с'аі тъят дп дбіе партіде, тот аша de проповічіте тоа локолтра чеіланте, преквіт ера лецітімісті ші орлеаністі. Щна din партіделе ачеаста, ші джъ чеа таі пі-дін пітмероісъ, ціне ші айтъ въ лініа а веіе а врвопілор, ad. въ Шамборд; din контръ партіда а доа, чеа таі пітмероісъ, съв лецітімітате въ дінцелене айт декът Абсолютіст, аша кът с'афла ачела пе тітвл лії Лідовік аі XIV. Айтъ de време че конт. de Шамборд се джікаръ пентръ въ га-верн таі лівераръ, джісвіл дінчеть de а таі фі пентръ астъ партідъ въ лецітіміст дп сенса лор, ad. въ авсольтіст. Адевъратъл авсольтіст, пріп вртаре ші лецітіміст, дп окі ачеасті партіде, че съ din вълтра-роялісті din 1815, есте Л. Наполеон; пітма ачеаста, кріде єв, къ е дп стареа реставілі пріачівла топархік. — Сюю въ дп вртре ачеасті штірі ар домні таре амдіель дп Фрохедорф; ачі въ штірі че съ факъ. Ле фіркъ къ де се вор джіара de лецітіміст дп сенса партіде десяртътіре, о съ дістреме-неze дела сене пе фісіоністі, фіръ а о пітва авате, фінд. къ еа пітіфікъ ші пітъ айтъ въ Л. Наполеон. Се хотъ-ржръ дар дп Фрохедорф: ка не вълд се ва прокієта дп жітєрівлі съ діндрітезе въ протест соленел кътре попорвл франголеск ші кътре тобъ Европа, дп каре протест съ се декъ din Coup d'etat ші din сагримареа тіперівлі, кътвъ алецереа попорвлі франголеск п'а пітв фі ліверъ, ші пріп вртре въ ачеев въ пітв фі піті вілівіль.

Англія. Еліверареа лії Абд-ел-Кадер din ровіа фран-дозіскъ фъкі ѹнпресіоне асвора пресеі енглескі; о довоадъ кътвъ опініонеа півнікъ а Англії реквініте въ-карос че есте de ревнісівіт. Інімічі чеі таі д'кіараді аі фітірівлі дінцераг лаудъ ачеаст айт de іссіре de дрептате, а Преседіателі, ші таі въ с'ємъ ле п'якъ фортр таніера, елівертреі; tot че се овсервъ есте, къ Л. Наполеон ар фі пітв съ ласъ афаръ din аворвіреа, адресатъ кътре Екс-Еміръ, алсівіевеа за кълкареа de къважт din партіа лії Л. Філіп. №тма „Тімес“ веде таіавеліст ші дп ачеаст айт de градіз, а лії Л. Наполеон Timес ad. сокотеште, къ дакъ Л. Наполеон а сліверат пе Екс-Еміръ съв kondigіоне-ка съ петрекъ дп Браса, ел въ ачеаста, фъкънд дірекам де Тврчіа теніцідаръ, п'а фъкът алт: декът ші а вроіт въ фртос претест, спре а се акъдъра de Тврчіа вълд за вреа, спре а есерса о поліділ стражпсь асвора търеі медітеране, ші дп фіне спре а пітва жітіnde ші таі denapte domnia франголескъ престе Африка септентріонаръ. Ба, зіче Тімес, Л. Наполеон дп ініма лії въ кріде піті декът, къ Абд-ел-Кадер джі ва дініа жірътътвъ фъкът пе Коран, чи спререзъ, къ фінінд і се ва да окасівне de а скітва въ Порта поге ші пітв ші de а тріміт еспедігівні шчл.

Есте къпоскът кътвъ Наполеон Аттератъл се інти-тва: Аттератъл Францеі, Реде ал Італіеі ші Протектор ал Конфедеръціонеі Цертале, tot Times зіче кътвъ пі-твіл ва лії вртъторвъ тітв: „Аттерат ал Францеі, Реде ал Алжіріеі ші Протектор ал локвілор сінте.“

НОВТЬЩІ DIBERSE.

Монтенегрінені. Се чітеште, къ Пріпцъл ші потавілі дереі ачеастіа с'аі віт жітє сене, ка de бръче с'аі адоптат ші аколо дп локвл формі патріаркале сістема de дбіе стате deoceвіте, ad. чел бесеріческ ші чел політіческ, съ се дебітвасъ de Метрополіт Архімандрітъ Ni-кодем Раічевіс.

Е мине кът de вішор ле вълдівілор славе а'ші креа. Додатъ че вісевъ, тетрополії ші патріарші, спрі-жініді ші адътъпді de колосалъ лор — спіріт, каре пль-твіште, ка о датъ се пітъ есвікі. — **Ло** інтерескъ Австріеі ар фі фіръ чеа таі відівъ дідоіаль а condipa елемінеле реліціонеі ресерітеле дапъ падіоналітате, ші а съліві пріп креареа вълі Метрополіт de падіа роітънъ ін-флівідца че кріште за пірв, каре апоі стърпеште ве-тареа челоралте ерві. —

— Пріачіпеле Daniel се айтъ de реформе. Касело се класіфікъ пентръ коотрівціоне ші о касъ пльтеште dela 1 пітъ ла 6 ф. контрівціе; а таі цініт de кържід о адвалдъ de попор, дп каре а пріміт жірътътвъ dela жізжі сътепешті, ші айтъ аре de кътвъ а се ділсвра, фінд-къ дп цары, къ тобъ джіарарада nedependingл лії dela Порть, донеште айт о паче, ділсъ вігіторіе. —

— Кътвъ Омар Паша а кітват ла сіне пе Паша de Скітарі, десоре каре въ съ штівілі дакъ ел ціне въ порта таі твлт орі въ Монтенегрінені інсфоль теніре; кътвъ ділсъ тврчешті маршіацъ дп болбое кътре Хердеговіа ші ба-пітала Мостар, джъ ділсвіл чеа інгіжіре. —

Лоштіївдіаре.

Токма пе сосі Леківіопліл Цертало-Ромън ші алтъл тік de къвінте техніче с'аі пеолоісті ал Dr. Теодор Стаматі дп вро 160 ші таі вінде de експіларе, каре се пог перчеде пріп DDліт колекторі de авопемті, ші кътвъра дела ліберія лії Вілхелм Немет дп Брашов ші din чеа а Сіївілі, къ то предів кътв се пітв de тік дівіт есактігатеа ші адътвіціоне че о аре твлт преді-твъ ачеаст оп.

Предів лекс. Цертало-Ромън е пітма 4 ф. т. к. Чел de къвінте техніче ші греј de діцелес: 40 кр. т. к.

Съ фаче ші рефлексіоне пентръ чеі че пе пречепъ къвінте віде, кътвъ въ ажторівіл леківіопліл ачеаст се пітв чіпева ажата ка съ ділцелоагъ орі че ва чіті ро-твіште, де ші п'якъ стъдіат ділвъцътві таі палте.

DDліт авопаді din Брашов ші цір-съвіне воіаскъ аші рідіка експілареа дела Редакціоне.